



СРПСКИ ПРАВОСЛАВНИ МАНАСТИР
СОПОЋАНИ

УПИТНИК
уз захтев за одлучивање о потреби
процене утицаја на животну
средину за извођење радова на
реконструкцији постојеће
воденице у оквиру I фазе и
изградња захвата воде са пратећим
објектима на реци Рашкој
МХЕ Сопоћани

УПИТНИК КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

- 1) Да ли извођење, рад или престанак рада подразумевају активности које ће проузроковати физичке промене на локацији (топографије терена, коришћења земљишта, измену водних тела)?.....да

Кратак опис пројекта?

Реализација Пројекта подразумева формирање тиролског захвата постављањем бетонског прага у кориту Рашке реке, укопавање цевовода, и изградњу машинске зграде на обали реке.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

Мала хидроелектрана „СОПОЋАНИ“ са захватом на реци Рашка биће пројектована као проточна хидроелектрана малог капацитета. Водозахват неће плавити околни терен, биће обезбеђен минимални одрживи проток низводно од бране, што ће омогућити опстанак хидробиоценозе низводно од мини хидроелектране.

- 2) Да ли извођење или рад пројекта подразумева коришћење природних ресурса као што су земљиште, воде, материјали и енергија, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обезбеђују?.....да

Кратак опис пројекта

При реализацији и редовном раду пројекта нема значајне потрошње природних ресурса и енергије. Користи се хидропотенцијал реке Рашка. Обзиром да је мала хидроелектрана планирана као прибранска, не условљава потрошњу воде као природног ресурса, захваћена вода се испушта непосредно испод бране. Нема употребе тешко доступних ресурса.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

Неће бити значајних последица по животну средину. Пројекат спада у пројекте чисте технологије добијања електричне енергије.

Да ли пројекат подразумева коришћење, складиштење, транспорт, руковање или производњу материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље или животну средину или који могу изазвати забринутост због постојећих или потенцијалних ризика по људско здравље?.....не

Кратак опис пројекта?

За предметни Пројекат није карактеристично коришћење, складиштење, транспорт материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

Обзиром да у реализацији и редовном раду Пројекта нема материја и материјала који могу бити штетни по људско здравље и животну средину, неће бити значајних последица.

3) Да ли ће на пројекту током извођења, рада или по престанку рада настајати чврст отпад?.....да

Кратак опис пројекта?

При реализацији Пројекта настајаће грађевински отпад (вишак земље и шут) који се уклања са локације. Обзиром да ће постројење бити аутоматизовано без захтева за посадом на локацији, неће долазити до стварања комуналног отпада, секундарних сировина ни санитарно-фекалних отпадних вода. Речни нанос настаје у таложници и уз бетонску преграду, таложењем материја које вода доноси из горњег тока, а који настаје спирањем обала, корита, разградном детритуса - аутохтоног и алохтоног материјала. Овај нанос садржи песак, земљу, продукте разградње организама и други инертан материјал. Као такав, нанос није оптерећен загађујућим материјама, нити у току технолошког поступка долази до његове контаминације истим. Нанос се евакуише –испушта низводно у корито путем на начин да га прихвати матица реке, док се крупне фракције и отпад са решетке прикупљају и односе са локације.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?..... не

Уз организовано поступање са отпадним материјама које настају на локацији у било којој фази постојања Пројекта, неће бити значајних последица по животну средину.

4) Да ли ће на пројекту долазити до испуштања загађујућих материја или било каквих опасних, отровних или непријатних материја у ваздух?. да

Кратак опис пројекта?

За предметни Пројекат није карактеристична емисија гасова, загађујућих, опасних или отровних материја у ваздух.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?..... не

Неће бити значајних последица по животну средину.

5) Да ли ће пројекат проузроковати буку и вибрације, емитовање светлости, топлотне енергије и електромагнетног зрачења?..... не

Кратак опис пројекта?

Бука ће се само краткотрајно јавити у фази реализације пројекта као последица рада механизације и извођења грађевинских радова. Ови утицаји су краткотрајни и локални и престају по завршетку радова. Електромагнетна зрачења која настају у току редовног рада су предмет радне средине и не прелазе законске оквири. Предметни Пројекат не доводи до повећања нивоа електромагнетног зрачења у окружењу.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто? не

Емисија електромагнетног зрачења при редовном раду Пројекта није значајна са аспекта процене утицаја и не доводи до повећања нивоа електромагнетног зрачења на локацији и непосредном окружењу. Са овог аспекта нема значајних последица по животну средину.

- 6) Да ли пројекат доводи до ризика од контаминације земљишта или воде испуштеним загађујућим материјама на тло или у површинске или подземне воде?..... не**

Кратак опис пројекта?

За предметни Пројекат није карактеристична продукција технолошких отпадних вода, нити испуштање загађујућих материја у земљиште, површинске и подземне воде.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?..... не

Неће бити значајних последица обзиром да не долази до продукције технолошких отпадних вода и загађујућих материја.

- 7) Да ли ће током извођења или рада пројекта постојати било какав ризик од удеса који може угрозити људско здравље или животну средину?..... не**

Кратак опис пројекта?

На локацији постоји ризик настанка пожара као потенцијалног акцидента. Уз поштовање мера превенције, технолошке дисциплине и поштовања услова надлежних органа, организација и предузећа ризик од настанка пожара на локацији биће сведен на минимум.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?..... не

Наведени акцидент је мале вероватноће и не представља значајан фактор угрожавања животне средине, безбедности и здравља људи.

- 8) Да ли ће пројекат довести до социјалних промена, на пример у демографском смислу, традиционалном начину живота, запошљавању?..... не**

Кратак опис пројекта?

Окружење предметног Пројекта чини пашњак и шума, а у зони машинске зграде. Објекти манастира су на већој удаљености. Предметни Пројекат неће негативно утицати на монаштво и становништво у окружењу нити ће условити значајне негативне утицаје на демографске карактеристике. Сви објекти ће бити уклопљени у природни амбијент.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?..... не

Предметни Пројекат не условљава демографске промене, па са тог аспекта неће бити битних утицаја на животну средину.

- 9) Да ли постоје било који други фактори које треба анализирати, као што је развој који ће уследити, који би могли довести до последица по животну средину или до кумулативних утицаја са другим, постојећим или планираним активностима на локацији?..... не**

Кратак опис пројекта?

Поред планираног Пројекта на реци Рашка не планирају се други пројекти.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Обзиром на капацитете и техничке карактеристике предметног Пројекта неће доћи до значајних кумулативних и синергијских утицаја и последица по животну средину.

- 10) Да ли има подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких пејзажних, културних или других вредности, која могу бити захваћена утицајем пројекта?.....да**

Кратак опис пројекта?

Предметно подручје се налазе у површинама намењеним за шуме и шумско земљиште, према рефералној карти бр. 1 – *Посебна намена простора*, Просторног плана подручја посебне намене Стари Рас са Сопоћанима.

Предметне парцеле се налазе у оквиру II степена планске заштите заштићеног културног добра од изузетног значаја манастира Сопоћани. Манастир Сопоћани уписан је 1979. Године увршћен је листу светске баштине УНЕСКО.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Имајући у виду значај Српског православног манастира Сопоћани, као и статус који ужива у склопу просторне културно-историјске целине „Стари Рас са Сопоћанима“, а која је уписана на Листу светске културне и природне баштине, обнављањем старе воденице као објекта народног неимарства карактеристичног за слив реке Рашке у чијем ће габариту бити смештена МХЕ „СОПОЋАНИ“, оствариће се услов очувања контекста простора, не мењајући традиционалну морфологију и визуелни идентитет места, при чему само манастирско насеље обезбеђује и услов одрживости самосталним снабдевањем истог електричном енергијом.

У складу са Решењем о условима за предузимање мера техничке заштите Републичког завода за заштиту споменика културе из Београда, бр. 3/1387 од 22.07.2016. године, извођење радова на изградњи МХЕ „Сопоћани“ нису у супротности са заштитом културне баштине.

Уз поштовање мера заштите, планирани радови нису у супротности са заштитом природе.

11) Да ли има подручја на локацији или у близини локације, важних или осетљивих због еколошких разлога, на пример мочваре, водотоци или друга водна тела, планинска или шумска подручја, која могу бити загађена извођењем пројекта?.....да

Кратак опис пројекта?

Подручје је углавном под шумском вегетацијом. Планиран доводводе-цевовод од захвата до машинске зграде извршиће се деривационим цевоводом под притиском. Цевовод је пројектован на парцелама 895, 888, 890 и 884 КО Дољани (шумски пут) .

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Пројекат не условљава загађивање животне средине, те уз услов поштовања водних услова и одржавања минималног одрживог протока у наведеном водотоку неће доћи до угрожавања екосистема реке Рашка и шумског екосистема.

12) Да ли има подручја на локацији или у близини локације која користе заштићене, важне или осетљиве врсте фауне и флоре, на пример за насељавање, лежење, одрастање, одмарање, презимљавање и миграцију, а која могу бити загађена реализацијом пројекта?.....не

Кратак опис пројекта?не

На локацији и у непосредном окружењу - зони потенцијалног утицаја, нису идентификоване ретке и угрожене биљне и животињске врсте. Предметни Пројекат не условљава загађивање и угрожавање животне средине.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Носилац Пројекта је у обавези да испоштује водне услове - обезбеди минимални одрживи проток у водотоку и постављање пропуста за ихтиофауну и друге ситније врсте организама, те ће се на тај начин спречити значајни утицаји на животну средину.

13) Да ли на локацији или у близини локације постоје површинске или подземне воде које могу бити захваћене утицајем пројекта?.....да

Кратак опис пројекта?

Предметни Пројекат - мала хидроелектрана представља пројекат који за добијање електричне енергије користи хидропотенцијал Рашке реке на којој је планирана изградња водозахвата.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Уз услов поштовања водопривредних услова неће доћи до угрожавања наведеног водотока. Предметни Пројекат не условљава загађивање површинских и подземних вода, те неће доћи до значајних последица.

14) Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја или природни облици високе амбијенталне вредности који могу бити захваћени утицајем пројекта?.....да

Кратак опис пројекта?

Предметне парцеле се налазе у оквиру II степена планске заштите заштићеног културног добра од изузетног значаја манастира Сопоћани. Манастир Сопоћани уписан је 1979. Године увршћен је листу светске баштине УНЕСКО.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто? не

Реализација мале хидроелектране као чистог вида производње енергије, подразумева радове и садржаје који немају значајан утицај на квалитет животне средине. Уз поштовање прописаних услова и мера заштите животне средине приликом реализације и редовног рада МХЕ, негативни утицаји на квалитет животне средине на предметном подручју ће бити минимизирани.

15) Да ли на локацији или у близини локације постоје путни правци или објекти који се користе за рекреацију или други објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?..... не

Кратак опис пројекта?

У окружењу предметне локације нема зона и објеката рекреације нити путних праваца који се користе за рекреацију.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто? не

Нема значајних последица по животну средину са наведеног аспекта.

- 16) Да ли на локацији или у близини локације постоје транспортни правци који могу бити загушени или који проузрокују проблеме по животну средину, а који могу бити захваћени утицајем пројекта?..... не**

Кратак опис пројекта?

На локацији и непосредном окружењу нема транспортних праваца који могу бити загушени. Приступ локацији ће бити обезбеђен са локалног пута изградњом рампи, али не подразумева загушење овог путног правца.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?..... не

Нема битних последица по животну средину.

- 17) Да ли се пројекат налази на локацији на којој ће вероватно бити видљив великом броју људи?..... не**

Кратак опис пројекта?

Мала хидроелектрана неће бити видљива великом броју људи,

Да ли ће то имати значајне последице и зашто? не

Са наведеног аспекта нема битних последица по животну средину.

- 18) Да ли на локацији или у близини локације има подручја или места од историјског или културног значаја која могу бити захваћена утицајем пројекта?..... да**

Кратак опис пројекта?

Предметне парцеле се налазе у оквиру II степена планске заштите заштићеног културног добра од изузетног значаја манастира Сопоћани. Манастир Сопоћани уписан је 1979. године увршћен је листу светске баштине УНЕСКО.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?..... не

Имајући у виду значај Српског православног манастира Сопоћани, као и статус који ужива у склопу просторне културно-историјске целине „Стари Рас са Сопоћанима“, а која је уписана на Листу светске културне и природне баштине, обнављањем старе воденице као објекта народног немарства карактеристичног за слив реке Рашке у чијем ће габариту бити смештена МХЕ „СОПЋАНИ“, оствариће се услов очувања контекста простора, не мењајући

традиционалну морфологију и визуелни идентитет места, при чему само манастирско насеље обезбеђује и услов одрживости самосталним снабдевањем истог електричном енергијом.

У складу са Решењем о условима за предузимање мера техничке заштите Републичког завода за заштиту споменика културе из Београда, бр. 3/1387 од 22.07.2016. године, извођење радова на изградњи МХЕ „Сопоћани“ нису у супротности са заштитом културне баштине.

19) Да ли се пројекат налази у претходно неразвијеном подручју које ће због тога претрпети губитак зелених површина?..... не
Кратак опис пројекта?

Манастир Сопоћани поседује стару воденицу на свом имању поред реке Рашке. Воденица се напајала водом са извора реке Рашка, преко воденичког јаза.

Реконструкција воденице се предвиђа тако да се у доњем делу где је био воденички точак угради банки турбина са генератором, а да се на горњем вишем делу воденице угради електро опрема. Реконструисана воденица – машинска зграда је мале површине чијом изградњом неће доћи до заузимања значајних површина под вегетацијом.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто? не

Нема значајнијег уклањања зеленог покривача и на то да неће доћи до стварања акумулације и потапања околног терена, те нема значајних утицаја по животну средину са тог аспекта.

20) Да ли се на локацији или у близини локације пројекта користи земљиште, на пример за куће, вртове, друге приватне намене, индустријске или трговачке активности, рекреацију, као јавни отворени простор, за јавне објекте, пољопривредну производњу, за шуме, туризам, рударске или друге активности, које могу бити захваћене утицајем пројекта?..... не

Кратак опис пројекта?

Земљиште у окружењу претежно је покривено шумском вегетацијом.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Пројекат неће утицати негативно на начин коришћења земљишта у окружењу.

21) Да ли за локацију и за околину локације постоје планови за будуће коришћење земљишта које може бити захваћено утицајем пројекта?.....не

Кратак опис пројекта?

На локацији и у непосредном окружењу нису планирани други програми за будуће коришћење земљишта.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Обзиром да се на локацији и непосредном окружењу не планирају нови развојни садржаји неће бити утицаја на животну средину нити значајних последица.

22) Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја са великом густином насељености или изграђености која могу бити захваћена утицајем пројекта?.....не

Кратак опис пројекта?

У окружењу предметног Пројекта нема подручја са великом густином насељености или изграђености која могу бити захваћена утицајем Пројекта.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

У окружењу нема зона становања високих густина тако да са тог аспекта нема негативних последица.

23) Да ли на локацији или у близини локације има подручја заузетих специфичним (осетљивим) коришћењима земљишта, на пример болнице, школе, верски објекти, јавни објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?..... да

Кратак опис пројекта?

Предметне парцеле се налазе у оквиру II степена планске заштите заштићеног културног добра од изузетног значаја манастира Сопоћани. Манастир Сопоћани уписан је 1979. године увршћен је листу светске баштине УНЕСКО.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

Имајући у виду значај Српског православног манастира Сопоћани, као и статус који ужива у склопу просторне културно-историјске целине „Стари Рас са Сопоћанима“, а која је уписана на Листу светске културне и природне баштине, обнављањем старе воденице као објекта народног немарства карактеристичног за слив реке Рашке у чијем ће габариту бити смештена МХЕ „СОПЋАНИ“, оствариће се услов очувања контекста простора, не мењајући традиционалну морфологију и визуелни идентитет места, при чему само манастирско насеље обезбеђује и услов одрживости самосталним снабдевањем истог електричном енергијом. Нема последица по наведене објекте и намене.

24) Да ли на локацији или у близини локације има подручја са важним, висококвалитетним или ретким ресурсима (на пример, подземне воде, површинске воде, шуме, пољопривредна, риболовна, ловна и друга подручја, заштићена природна добра, минералне сировине и др.) која могу бити захваћена утицајем пројекта?.....да

Кратак опис пројекта?

Шире окружење чини шумско земљиште. Шире подручје је богато водом и познато је по великом броју извора чисте воде. Изнад водозавода у пећини налази се извор реке Рашке.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

Предметни Пројекат не представља фактор угрожавања природних ресурса, обзиром да не условљава загађивање животне средине, нити коришћење истих.

25) Да ли на локацији или у близини локације има подручја која већ трпе загађење или штету на животној средини (на пример, где су постојећи правни нормативи животне средине пређени) која могу бити захваћена утицајем пројекта?.....не

Кратак опис пројекта?

На локацији и у окружењу је очуван капацитет животне средине.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

Предметни Пројекат неће условити угрожавање капацитета животне средине.

26) Да ли је локација пројекта угрожена земљотресима, слегањем земљишта, клизиштима, ерозијом, поплавама или повратним климатским условима (на пример температурним разликама, маглom, јаким ветровима) који могу довести до проузроковања проблема у животној средини од стране пројекта?.....да

Кратак опис пројекта?

Носилац Пројекта је дужан да објекте на локацији изради у складу са сеизмичким оптерећењем предметне зоне, као и да предметну локацију и речно корито у зони водозавода и низводно у зони утицаја обезбеди од великих вода и плављења, а корито и обални појас реке заштити од ерозионих процеса.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?.....не

Предметни Пројекат неће условити угрожавање капацитета животне средине.

27) Да ли је локација пројекта угрожена земљотресима, слегањем земљишта, клизиштима, ерозијом, поплавама или повратним климатским условима (на пример температурним разликама, маглом, јаким ветровима) који могу довести до проузроковања проблема у животној средини од стране пројекта?.....да

Кратак опис пројекта?

Носилац Пројекта је дужан да објекте на локацији изради у складу са сеизмичким оптерећењем предметне зоне, као и да предметну локацију и речно корито у зони водозахвата и низводно у зони утицаја обезбеди од великих вода и плављења, а корито и обални појас реке заштити од ерозионих процеса.

Да ли ће то имати значајне последице и зашто?не

Уз мере уређења локације, водозахвата и речног корита неће доћи до значајних последица по животну средину у случају природних непогода.